

فهرست مطالب

۶۶..... ساختار نخاع ۶۷..... دستگاه گوارشی ۶۹..... دستگاه ایمنی بدن ۷۱..... غده‌های درون ریز ۷۵..... فصل چهارم: بیماری‌های شایع ۷۶..... ناراحتی‌های چشمی شایع ۷۹..... ناراحتی‌های شایع گوش ۸۱..... بیماری‌های عفونی ۸۵..... بیماری‌های قلبی عروقی ۹۲..... فشارخون ۹۵..... بیماری‌های پوستی ۱۰۳..... بیماری‌های اسکلتی ۱۰۸..... بیماری‌های متابولیک ۱۱۱..... پاتوفیزیولوژی ۱۱۶..... لاعلاجی ۱۱۷..... بیماری‌های غدد درون ریز فصل پنجم: فارماکولوژی داروهای پرمصرف در داروخانه ۱۲۵..... داروخانه ۱۲۷..... آلرژی و حساسیت ۱۴۳..... بیماری‌های ریوی ۱۴۳..... تنفس چیست؟ ۱۴۳..... بیماری‌های التهابی ریه ۱۵۱..... آنتی بیوتیک‌ها ۱۵۷..... خلاصه ۱۶۰..... داروهای مسکن و ضدالتهاب ۱۷۰..... داروهای اختلالات سیستم عصبی ۱۷۹..... افسردگی ۱۸۰..... آلزایمر ۱۸۱..... پارکینسون ۱۸۶..... تشنج ۱۸۶..... بیماری صرع (epilepsy) ۱۸۹..... داروهای زنان	فصل اول: اخلاق کاری ۱..... ۲..... ۱- مفهوم کار ۲..... ۲- وجدان کار ۳..... ۳- انضباط کاری ۳..... ۴- کار در داروخانه ۴..... ۵- آداب استخدام ۵..... ۶- آداب استعفا ۵..... ۷- ارتباط با مدیریت ۶..... ۸- ارتباط با پرسنل و همکاران ۶..... ۹- ارتباط با بیماران ۷..... ۱۰- ارتباط با مراجعه کنندگان حرفه‌ای ۹..... فصل دوم: اصول نسخه خوانی و نسخه پیچی ۱۰..... نسخه پیچی ۱۱..... هر داروخانه از پنج قسمت تشکیل شده است. ۱۴..... مراحل نسخه پیچی ۲۱..... روش نام گذاری داروها ۲۲..... اشکال داروئی ۲۶..... راه‌های استعمال داروها ۳۴..... نسخه خوانی ۳۶..... تعریف نسخه ۳۸..... اجزای نسخه ۴۲..... ابزار و اطلاعات لازم برای نسخه خوانی ۴۸..... روش تجمع درنسخه خوانی ۴۹..... رسم الخط حروف بزرگ انگلیسی ۵۳..... فصل سوم: دستگاه‌های بدن انسان ۵۴..... اسکلت بدن ۵۴..... نقش اسکلت آدمی ۵۸..... دستگاه تناسلی زنانه ۶۰..... دستگاه تناسلی مردان ۶۳..... دستگاه تنفسی ۶۵..... دستگاه عصبی ۶۵..... ساختار و کارکرد مغز

۲۹۴.....	آشنایی با املاح معدنی.....	۱۹۵.....	یانسگی در زنان.....
۲۹۶.....	آهن.....	۲۰۰.....	کیست‌های تخمدان؛ عوامل، علائم و درمان ..
۲۹۸.....	منیزیوم.....	۲۰۴.....	اختلالات ماهیانه.....
۲۹۸.....	سدیم.....	۲۰۶.....	عفونت‌های شایع زنان.....
۲۹۹.....	پتاسیم.....	۲۱۲.....	بیماری‌های دستگاه گوارشی.....
۲۹۹.....	سلنیوم.....	۲۱۴.....	گازدستگاه گوارشی.....
۳۰۰.....	فسفر.....	۲۱۸.....	سوزش سر دل یا ترش کردن غذا.....
۳۰۰.....	منگنز.....	۲۱۹.....	تهوع و استفراغ.....
۳۰۱.....	مس.....	۲۲۱.....	اسهال.....
۳۰۳.....	فلوئور.....	۲۲۲.....	یبوست.....
۳۰۵.....	اسیدهای چرب.....	۲۲۴.....	زخم معده.....
۳۰۵.....	اسیدهای آمینه.....	۲۲۵.....	خونریزی دستگاه گوارشی.....
۳۰۵.....	آرژنین.....	۲۲۸.....	دستگاه قلب و عروق.....
۳۰۶.....	تیرینوآس.....	۲۲۹.....	بافت خون.....
۳۰۶.....	بورین.....	۲۳۲.....	فشارخون.....
۳۰۷.....	لوتئین و گزانتین.....	۲۳۳.....	آریتمی قلب (Cardiac arrhythmia).....
۳۰۷.....	جینسینگ Ginseng.....	۲۳۷.....	آنژین صدری.....
۳۰۹.....	چای سبز.....	۲۳۸.....	گروه‌های خونی.....
۳۱۰.....	گیاه نخل اره‌ای.....	۲۴۱.....	داروهای ضدزیدی قندخون.....
۳۱۰.....	لیکوپن و گوجه فرنگی.....	۲۴۲.....	چربی‌های خون.....
۳۱۱.....	استفاده از مکمل‌های لیکوپنی.....	۲۴۷.....	دستگاه‌های اندازه‌گیری قندخون.....
۳۱۲.....	یوهیمین.....	۲۴۸.....	چربی خون.....
۳۲۳.....	فصل هشتم: فرآورده‌های آرایشی و بهداشتی.....	۲۴۹.....	استاتینها.....
۳۲۵.....	انواع پوست.....	۲۵۰.....	فیبراتها.....
۳۲۸.....	پاکسازی پوست.....	۲۵۰.....	داروهای متصل شونده به اسیدهای صفراوی.....
۳۳۳.....	راه درمان جوش‌های صورت چیست؟.....	۲۵۰.....	داروهای که جذب کلسترول را کاهش می‌دهند.....
۳۳۶.....	ملاسما.....	۲۵۰.....	کارنتین.....
۳۳۷.....	کک مک یا فرکل (FRECKLE).....	۲۵۳.....	فرآورده‌های چشمی.....
۳۴۹.....	آسیب‌های شایع پا.....	۲۵۶.....	فرآورده‌های گوشه.....
۳۵۲.....	ترک پا چیست؟.....	۲۵۷.....	فصل ششم: داروهای خارجی موجود در بازار ایران.....
۳۵۸.....	نتیجه‌گیری.....	۲۸۷.....	فصل هفتم: مکمل‌های رژیم غذایی.....
۳۶۰.....	شامپوها.....	۲۸۸.....	آشنایی با ویتامین‌ها.....
		۲۸۹.....	انواع ویتامین‌ها.....

فصل دهم: داروهای گیاهی ۴۰۱	فصل نهم: داروهای ترکیبی و جالینوسی ۳۸۳
استفاده از داروهای گیاهی در ایران و جهان ... ۴۰۲	وسایل مورد نیاز شامل ۳۸۴
طبقه بندی گیاهان دارویی..... ۴۰۴	فرآورده‌های ضد قارچ..... ۳۸۶
گیاهان ملین..... ۴۰۵	محلول‌های ضد عفونی کننده..... ۳۸۷
گیاهان مسهل..... ۴۰۵	محلول‌های ضد جوش و آکنه..... ۳۸۸
اشکال دارویی..... ۴۰۹	محلول‌های ضد آفتاب و محافظ پوست ۳۸۹
گیاهان قابض..... ۴۱۱	محلول‌های رنگین کننده پوست..... ۳۹۰
گیاهان نرم کننده و خلط آور سینه، ضد سرفه ۴۱۲	محلول‌های ضد لک و روشن کننده..... ۳۹۰
گیاهان مؤثر بر قلب..... ۴۱۳	محلول ضد میخچه و ضد زگیل..... ۳۹۱
T. NAMIGRANE ۴۱۹	محلول ضد عرق..... ۳۹۱
SHIRAFZA ۴۲۸	محلول کراتولیتیک..... ۳۹۱
COPHAR ۴۲۸	محلول‌های ضد انگل (شپش کش)..... ۳۹۲
لیست خلاصه داروهای گیاهی..... ۴۲۸	فرآورده‌های رویش مو..... ۳۹۲
فصل یازدهم: تجهیزات ارتوپدی ۴۳۱	محلول‌های خوراکی..... ۳۹۴
مهم دست ۴۳۲	فرآورده‌های مرطوب کننده پوست دست و صورت ۳۹۴
کمر درد..... ۴۳۴	فرآورده‌های ضد آفتاب و محافظ پوست..... ۳۹۶
راه‌های کسب تندرستی و جلوگیری از نارسایی‌های ۱۶۷	فرآورده‌های رنگ بر پوست..... ۳۹۷
ستون فقرات..... ۴۳۴	فرآورده‌های کراتولیتیک..... ۳۹۷
علت ایجاد قوز کمر..... ۴۳۹	فرآورده‌های اگزماهای پوستی..... ۳۹۹
مفصل زانو..... ۴۴۱	فرآورده‌های تقویت کننده پوست..... ۴۰۰
نقش پا در سلامت بدن..... ۴۴۲	کرم تقویتی برای پوست صورت..... ۴۰۰
آشنایی با تجهیزات پزشکی..... ۴۵۱	پمادهای ضد حساسیت و خارش..... ۴۰۰
کمر بند لاغری..... ۴۵۹	

در قوطی اصلی در محل داروخانه نگهدارید. هنگام اندازه گیری داروهای مایعی که به صورت با لک موجودند دقت نمایید دارو در وضعیتی از ظرف اصلی به ظرف مندرج ریخته شود که برچسب ظرف رو به بالا باشد. در این حالت دارو بروی برچسب نریخته و باعث مخدوش شدن اطلاعات آن نمی شود. قرص و کپسول شمارش شده را برای تحویل به بیمار باید در ظرف تمیز و خشکی ریخت. پاکت کاغذی یا پلاستیکی و حتی قوطی مقوایی در صورتی که هوا خشک و فاقد رطوبت باشد برای مدت کوتاه مناسب است اما کافی نیست. در فصول بارانی و یا زمانی که هوا ابری و پر رطوبت است، پاکت کاغذی نمی تواند دارو را در مقابل اثرات عوامل محیطی حفظ کند. این وضعیت به خصوص در مورد قرص های پوشش داده شده با قند Sugar-Coated از شدت بیشتری برخوردار است.

مرحله چهارم (ثبت نسخه تحویلی در کامپیوتر):

علی رغم اهمیت این مرحله، متأسفانه اکثر داروخانه ها این کار را انجام نمی دهند. مهم ترین مزایای این کار عبارتند از: در هر لحظه اطلاعات لازم را در مورد Stock دارویی و میزان مصرفی به دست می دهد. در صورتی که هر نوع مشکلی در قبال تحویل دارو به بیمار روی دست می توان به آن رجوع کرد. نرم افزار داروخانه باید به صورتی طراحی شود که امکان ورود ریز اطلاعات نسخه فراهم باشد. مدت زیادی است که در کشورمان، شرکت هایی اقدام به تولید نرم افزارهای ثبت نسخه کرده و از این طریق بسیاری از مشکلات مربوط به ثبت نسخه را حل کرده اند. در سالی این نرم افزارها اطلاعات پایه ای قرار داده شده اند که شامل نام داروها و برندهای موجود آن ها در بازار دارویی ایران بوده و در کنار آن تمامی قوانین اعلامی توسط سازمان های بیمه گر نیز لحاظ شده است. به این طریق اپراتور، تنها با وارد کردن مفاد نسخه در نرم افزار، خروجی لازم یعنی مبلغ قابل دریافت از بیمار را به دست می آورد.

نکته مهم در کاربرد این نرم افزارها داشتن نسبت مناسب در تایپ انگلیسی و فارسی نام داروها می باشد. هر چه قدر سرعت ثبت شما بالاتر باشد کاربری این نرم افزارها در داروخانه بالاتر می باشد. یکی از راه های مفید در افزایش این سرعت، دانستن کدهای ملی داروهاست. از قابلیت های این برنامه ها، امکان تولید آنلاین نسخه ها می باشد که برای این کار باید نام کاربری و کلمه عبور لازم از سازمان های بیمه ای دریافت گردد. این امکان باعث شده است تا بدون اتلاف وقت بیماران، خدمات دارویی ارائه گردد.

مرحله پنجم (الصاق برچسب بر داروهای تحویلی):

نکات قابل ذکر برای این مرحله عبارتند از:

۱. بهتر است برچسب را حتی قبل از آماده نمودن و بسته بندی داروی تحویلی تهیه نمود. مزیت این کار آن است که به نوعی داروی تجویزی را بر اساس نسخه دوباره چک می کنید.
۲. در برچسب باید نام دارو و قدرت آن، دوز مصرفی، فواصل مصرف، تعداد داروی تحویل شده به بیمار، نام بیمار و نام داروخانه قید شود.
۳. برخی دستورات دارویی ممکن است به طور کامل توسط بیمار مطالعه نشده یا بیمار از نوع دستور، تصور اشتباهی بکند به مثال های زیر توجه کنید:

۳- اشکال داروی، نام، دوز، تعداد و دستور مصرف

شکل دارو: اغلب از حروف مخفف به جای نوشتن نام کامل شکل دارویی استفاده می‌گردد. در بعضی نسخه‌ها اشکال دارویی را بعد از اسم دارو هم می‌نویسند هرچند بهتر است قبل از اسم دارو نوشته شود. البته در نگارش نسخ، گاهی پزشک شکل دارویی را پس از ذکر نام دارو می‌نویسد و نه در اول سطر مربوطه

Tab Xanax 5 .0mg n=10

Xanax 5 .0 mg Tab n=10

نام دارو: داروها اسم ژنریک و اسم تجاری دارند که بهتر است در نسخه با اسم ژنریک نوشته شود. نام ژنریک نامی است که دارو در سراسر دنیا به آن نام شناخته می‌شود در حالی که همان نام ژنریک ممکن است ده‌ها نام تجاری داشته باشد به این صورت که هر کارخانه سازنده برای خود نام مخصوص انتخاب می‌کند لذا انتظار می‌رود اثرات کلینیکی مشابهی داشته باشند اما داروهای ژنریک ممکن است از نظر میزان و نوع مواد جانبی و شکل ظاهری دارو (رنگ، اندازه، شکل و غیره) تفاوت داشته باشند. اسامی تجاری در بیمه مشکل ایجاد می‌کند مثلاً بیمه آساکول را در نسخه قبول نمی‌کند و باید اسم دارو در نسخه نوشته شود. ایراد و مشکل دیگر این است که بعضی از اسم‌های تجاری مثل Inderal نسبت به اسم‌های ژنریک مثل پروپرانولول راحت‌تر گوناگون‌تر است. در نتیجه پزشک در نسخه Inderal می‌نویسد. منظور این نیست که حتماً دارو با اسم ایندرال به مریض داده شود. در این موضوع با بیمار هم ممکن است، مشکل ایجاد شود. بهترین حالت این است که اسم ژنریک نوشته شود و اگر نام تجاری خاصی مد نظر است آن را جلوی اسم ژنریک در پرانتز بنویسند.

BRAND NAME	GENERIC NAME
Acetaminophen codein	Tylenol
Acetazolamid	Diamox
Acyclovir	Zevirax
Atrovastatin	Lipitor-Lipimod
Amiodarone	Cordaron
Amlodipine	Norvasc-amlopres-amlor
Apo-Cetirizine	Letizen
Alendronate	Fosamax-osteofos
Azithromycine	Zithromax
Allopurinol	Zyloric
Alprazolam	Xanax-Alpraz
Amiloride	Midamor
Amantadin	Symmetrel
Busparin	Buspar-puspirax
Betahistin	Betaserc
Bethnichol	Myotonine
Bromocriptin	Parlodel
Calcitriol	Rocaltrol